

Daugavas Vanagi top par lielāko latviešu pasaules organizāciju

ZĪMĪGAS PARALELES 30 GADU ATSTARPE

Sogad Lāčplēša dienu, tāpat kā citus gadus, atzīmēja visās britu joslās nometnēs ar svinīgiem aktiem, pagājušo cīņu laiku atmiņām vai referātiem par latviešu karavīra gaitām un varoņdarbiem. Par nozīmīgu sarīkojumu izvērtās svinīgais akts Augustdorfā, uz kuŗu bija ieradies LNP un LCP priekšsēdis L. k. o. k. J. Celms, LCK delegācijas vadītājs angļu joslā plkv. V. Janums, LCK un BCP locekļi u. c. sabiedriski darbinieki. Pēc prāv. J. Ozola svētrunas plkv. V. Janums raksturoja Rīgas atbrīvošanu no bermontiešiem 1919. g. novembrī kā militārās tehnikas meistardarbu, kad latviešu spēki, pēc izdarīta maldināšanas trieciena frontes centrā pāri Daugavas tiltiem, levadīja Pārdaugavas aplenkšanas uzbrukumu sabiedroto flotes atbalstā no Bolderājas ienaidnieka kreisajā spārnā un no Daugavas augšgala un Iecavas rajona labajā flankā. Pēc flanku sagraušanas, kas izdevās samērā ātri, sākās trieciens pret ienaidnieka spēku kodolu Tornakalnā, kas 11.

novembrī vainagojās ar Rīgas atbrīvošanu, 11.000 vīru stiprajam latviešu armijai ģen. J. Baloža un plkv. Radziņa vadībā sakaujot 50.000 bermontiešu, kuŗu tehniskais apbruņojums bija nesalīdzināmi pārāks par mūsējo. Ne mazāk varonīgas kaujas pret līdzīgu pārspēku latviešu karavīrs, savas tautas un tēvzemes brīvību aizstāvēdams, izcīnīja arī pēdējā kaŗā, pie tam bezcerīgā izmisuma cīņā.

Ja Latvijas atbrīvošanas cīņu varoņus pēc uzvarām tauta sagaidīja mājās ar ziediem un gavilēm, tad šoreiz latviešu karavīra ceļš noslēdzās aiz gūsta nometņu dzeloņžogiem. Un tomēr karavīra ticība savai taisnai lietai un tēvzemes brīvībai nebija lauzta. Drūmajās Beļģijas dienās gūstekņu nometnē tika likti pamati Daugavas Vanagu organizācijai, kuŗa sevi paguvusi aplicināt par mūsu spēku vienotāju un virzītāju arī tad, kad gūsta laiks beidzās. Bez Vācijas un Austrijas DV nodaļām tagad organizācija 122 nodaļās Anglijā apvieno vairāk nekā 5000 tautiešu. DV organizācijas rosīgi darbojas arī Beļģijā, Kanadā un Austrālijā, visur tur, kur dzīvo un strādā bij. karavīri, tā kā dibināti var teikt, ka DV kļūst par lie-

lāko latviešu pasaules organizāciju mūsu spēku kopošanā, vienošanā un virzīšanā. Aizbraucot pāri jūrām un okeaniem, DV kodoli netur rokas klēpī, bet stājas pie pasākumu realizēšana, kam kādreiz būs izšķirēja nozīme mūsu nākotnes labā.

Vēl runāja LNP un LCP priekšsēdis J. Celms, atzīmēdams, ka Latvijas brīvības izcīnīšanā atkal tāpat kā 1919. g. likteņa svāra kausus var nākties mums pašiem griezt sev par labu un šajā ziņā DV piekritīs tā pati loma, kas bezcerīgajās 1918. g. novembra un decembra dienās Latv. karav. nac. savienībai, kas deva pirmos pārbaudītos virsnieku un instruktoru kadrus Latvijas armijas pirmajam kodolam. Kad pirmajā pārbaudījumā mobilizētās vai citādi komplektētās vienības pašķīda, šie vīri palika savās vietās un, patriotiskās jaunatnes papildināti, veidoja ap sevi spēku, kas no Ventas varēja sākt dzimtenes atbrīvošanu.

Piemīņas brīdī vēl kuplināja Viļa Lesiņa kvēls ticības apliecinājums latviešu karavīru sūtībai un dzimtenes atbrīvošanas stundai un Dr. Ārļa Zvejnieka Cedelghemas laikā rakstītā balāde Kauja kapsētā autora lasījumā. (er)